

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418010014
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8418010014.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Rastislava Vargu PhD.,LL.M, MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 04.07.2022, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/3/2018 zo dňa 03.09.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v Kežmarku, trvalé bytom
C., D. XXXX/XX. adresa na
doručovanie písomností: C., E.
F. XX,

u z n á v a s a z a v i n n é h o, ž e

- ako manžel G. B. jej spôsoboval psychické a fyzické utrpenie tým, že najmenej od 26.01.2003 do júna 2016 v nepravidelných intervaloch, v mieste ich trvalého bydliska na adrese C., D. XXXX/XX, okr. H., dochádzalo ku konfliktom, kedy ju fyzicky napádal, bil ju do rúk, do hlavy a do iných častí tela, kopal do nej, škrtil ju, stalo sa, že keď si natočila vlasy kulmou, zobral kulmu a udieral ju ňou do hlavy s tým, že načo si točí vlasy, v marci roku 2011 po fyzickom napadnutí mala podliatinu ľavého stehna, opuch sánky vľavo a pomliaždeninu ľavej bočnej časti prsníka, po fyzickom napadnutí dňa 15.06.2012 bola dňa 16.06.2012 ošetrená v Nemocnici Poprad, a. s., so zistenou diagnózou otras mozgu, udretie hlavy, zakazoval jej stretávať sa s priateľmi, obmedzoval ju v styku s rodinou, kontroloval jej mobilný telefón, bral jej peniaze, ktoré jej potom vydeľoval, zakazoval jej chodiť do práce, dochádzalo k tomu, že keď išla na nákup a meškala s nákupom, volal jej, kde je, že uvidí, keď sa vráti domov, že mala prísť načas, a keď prišla domov, fyzicky ju napadol tak, že päťou ju udieral do hlavy, rúk, oblasti ramien, z čoho mala modriny, keď ju zbil, zobral jej mobilný telefón, aby nemohla volať mame ani na políciu, niekoľko dní ju sledoval alebo ju nepustil von, neustále sa jej vyhráždal, že keď to ohlási na políciu, zabije ju, zakope na záhrade, kde ju nikto nenájde, stalo sa, že keď mu povedala, že sa rozvedú, vytiahol na ňu nôž, vyhráždal sa, že si podreže žily, ako aj jej tým, že ju zareže, dal jej nôž pod krk a uvedenú vyhrážku zopakoval, všetko pokračovalo až do presne nezisteného dňa mesiaca máj 2016, kedy odišla z miesta trvalého bydliska do podnájmu aj s deťmi synom maloletým F. B., nar. XX.XX.XXXX, a dcérou maloletou I. B., nar. XX.XX.XXXX, následne v presne nezistený deň mesiaca jún roku 2016, keď autom vychádzala z H. smerom na J., išiel za ňou, na križovatke pri J. v H. zastavil auto, a keď stála, dávala mu prednosť, vybehol z auta, nasilu jej ťahal dvere, ktoré otvoril, udrel ju do hlavy päťou a nasilu jej vytiahol kľúče zo zapaľovania, ktoré jej následne hodil do hlavy,

- ako otec maloletého F. B., nar. XX.XX.XXXX, v mieste trvalého bydliska na adrese C., D. XXXX/XX, okr. H., od presne nezisteného dňa a mesiaca roku 2011 mu spôsobil psychické a fyzické utrpenie tým, že v nepravidelných intervaloch ho fyzicky napádal tým spôsobom, že ho bil remeňom, kopal do neho, bil ho päťami, rukami, bil ho do hlavy, do rebier, kopal do stehna a do hlavy, sácal ho, vyhrážal sa mu, hovoril, že je neschopný, že je humusák, ubližoval mu vtedy, keď neurobil to, čo mu kázal, keď prišiel neskoro z vonku, keď mu niečo kázal a povedal mu, že to urobí o chvíľu, hovoril mu, keď išiel vonku, že keď bude meškať, udrie ho tak, že ho zaleje krv, keď prišiel domov neskoro, nechcel mu dať jesť, všetko pokračovalo až do presne nezisteného dňa mesiaca máj 2016, keď od neho odišli spolu s matkou a sestrou maloletou I. B., nar. XX.XX.XXXX, z miesta trvalého bydliska do podnájmu,

t e d a

- blízkym osobám spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, kopaním, ponižovaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu a stresu,

č í m s p á c h a l

- zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 Trestného zákona p o d m i e n e č n e o d k l a d á výkon uloženého trestu odňatia slobody a zároveň u k l a d á probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona u s t a n o v u j e skúšobnú dobu na 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j/ Trestného zákona u k l a d á obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného A. B.

vinným pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- ako manžel G. B. jej spôsobil psychické a fyzické utrpenie tým, že najmenej od 26.01.2003 do júna 2016 najskôr pravidelne 3- až 4-krát do týždňa, po piatich až šiestich rokoch 1- až 2-krát do týždňa v mieste ich trvalého bydliska na adrese C., D. XXXX/XX, okr. H., dochádzalo ku konfliktom, kedy ju fyzicky napádal, bil ju do rúk, do hlavy a do iných častí tela, kopal do nej, škrtil ju, stalo sa, že keď si natočila vlasy kulmou, zobral kulmu a udieral ju ňou do hlavy s tým, že načo si točí vlasy, v marci roku 2011 po fyzickom napadnutí mala podliatinu ľavého stehna, opuch sánky vľavo a pomliaždeninu ľavej bočnej časti prsníka, po fyzickom napadnutí dňa 15.06.2012 bola dňa 16.06.2012 ošetrená v Nemocnici Poprad, a. s., so zistenou diagnózou otras mozgu, udretie hlavy, zakazoval jej stretávať sa s priateľmi, obmedzoval ju v styku s rodinou, kontroloval jej mobilný telefón, bral jej peniaze, ktoré jej potom vydeľoval, zakazoval jej chodiť do práce, dochádzalo k tomu, že keď išla na nákup a meškala s nákupom, volal jej, kde je, že uvidí, keď sa vráti domov, že mala prísť načas, a keď prišla domov, fyzicky ju napadol tak, že päťou ju udieral do hlavy, rúk, oblasti ramien, z čoho mala modriny, keď ju zbil, zobral jej mobilný telefón, aby nemohla volať mame ani na políciu, niekoľko dní ju sledoval alebo ju nepustil von, neustále sa jej vyhrážal, že keď to ohlásí na políciu, zabije ju, zakope na záhrade, kde ju nikto nenájde, stalo sa, že keď mu povedala, že sa rozvedú, vytiahol na ňu nôž, vyhrážal sa, že si podreže žily, ako aj jej tým, že ju zareže, dal jej nôž pod krk a uvedenú vyhrážku zopakoval, všetko pokračovalo až do presne nezisteného dňa mesiaca máj 2016, kedy odišla z miesta trvalého bydliska do podnájmu aj s deťmi synom maloletým F. B., nar. XX.XX.XXXX, a dcérou maloletou I. B., nar. XX.XX.XXXX, následne v presne nezistený deň mesiaca jún roku 2016, keď autom vychádzala z H. smerom na J., išiel za ňou, na križovatke pri J. v H. zastavil

auto, a keď stála, dávala mu prednosť, vybehol z auta, nasilu jej ťahal dvere, ktoré otvoril, udrel ju do hlavy päšťou a nasilu jej vytiahol kľúče zo zapalovania, ktoré jej následne hodil do hlavy,

- ako otec maloletého F. B., nar. XX.XX.XXXX, v mieste trvalého bydliska na adrese C., D. XXXX/XX, okr. H., od presne nezisteného dňa a mesiaca roku 2011 mu spôsoboval psychické a fyzické utrpenie tým, že niekoľkokrát do týždňa ho fyzicky napádal tým spôsobom, že ho bil remeňom, kopal do neho. bil ho päšťami, rukami, bil ho do hlavy, do rebier, kopal do stehna a do hlavy, sácal ho, vyhrážal sa mu, hovoril, že je neschopný, že je humusák, ubližoval mu vtedy, keď neurobil to, čo mu kázal, keď prišiel neskoro z vonku, keď mu niečo kázal a povedal mu, že to urobí o chvíľu, hovoril mu, keď išiel vonku, že keď bude meškať, udrie ho tak, že ho zaleje krv, keď prišiel domov neskoro, nechcel mu dať jesť, všetko pokračovalo až do presne nezisteného dňa mesiaca máj 2016, keď od neho odišli spolu s matkou a sestrou maloletou I. B., nar. XX.XX.XXXX, z miesta trvalého bydliska do podnájmu.

Za to mu podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal proti výroku o vine ako aj o treste obžalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré aj dodatočne prostredníctvom zvoleného obhajcu písomne odôvodnil. V jeho dôvodoch po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že odvolanie opiera o dôvody uvedené v § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e) Tr. poriadku. Zdôraznil, že pošk. - exmanželka je jedna veľmi inteligentná žena s veľkou dávkou fantázie a fabulácie výlučne vo svoj prospech. Svedčí o tom aj znalecký posudok z oblasti psychológie vypracovaný znalcom K. J. L. F., M. pod č. 3/2003, ktorého obsah bol oboznámený v rámci dokazovania ako listinný dôkaz, kde K. J. F., M. v záveroch svojho posudku uviedol, že pošk. G. B. má mentálne schopnosti na vykonštruovanie určitých okolností v tom zmysle, že ich hneď aj podporí formou dôkazu. Poškodená má veľmi vysoké IQ a veľmi dobré rozumové schopnosti. Tieto skutočnosti v spojení so zistenou neurotickou úchyľkou pseudológia - fantastika u poškodenej, viedli k tomu, že poškodená bola schopná svoje vykonštruované udalosti podporiť vopred pripravenou organizáciou svojho konštruktú tým, že zabezpečila účasť svojej matky na svojich tvrdeniach v súvislosti so žalovaným skutkom, ďalej vopred mohla mať premyslené ohlásenie nejakého konštruktú polícii a napokon mohla už vopred počítať s tým, že použije nejaké svedecké dôkazy, pričom svedkom mohla dopredu uviesť aj vykonštruované veci. Tieto závery sa plne zhodujú s tým, čo predviedla poškodená aj v rámci tohto konania. Pokiaľ spolu chodili po zahraničných dovolenkách a svojpomocne staval rodinný dom, tak jej bol dobrým manželom. Dobrým manželom jej bol aj vtedy, keď ho opustila a to v roku 2012/2013, kedy odišla za svojim milencom a N. A.. Dobrým manželom bol aj vtedy, keď sa po 4 mesiacoch vrátila s plačom a prosíkaním, aby jej odpustil neveru, čo aj kvôli deťom urobil. Keď v máji 2016 poškodená opustila spoločnú domácnosť, pretože si našla nového priateľa a to J. B. a odchádza bývať do nájmu, pripravila si dokonalý scenár ako z mexickej telenoveľy, dňa 10.06.2016 podáva naňho trestné oznámenie, pričom si je vedomá toho, že čo najhrôzostrašnejšie opíše týranie a čím dlhší časový úsek uvedie, tým mu bude hroziť vyšší trest. Dňa 19.07.2016 poškodená podáva na Okresnom súde Kežmarok návrh na vydanie neodkladného opatrenia pod sp. zn. 6Pc/3/2016 a na nasledujúci deň t. j. 20.07.2016, súd vydáva neodkladné opatrenie, na základe ktorého jej bol povinný umožniť vstup do rodinného domu, on dostal zákaz do právoplatnosti skončenia trestného stíhania vstupovať do rodinného domu v C., ktorí majú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pričom tento stav pretrváva doposiaľ, kedy má zákaz vstupu do rodinného domu, na ktorom je zriadené záložné právo v prospech banky a on po celý čas spláca hypotekárny úver. Rodinný dom si užíva poškodená so svojim novým milencom O. E.. Aby bol plán dokončený, potrebuje ho zavrieť do výkonu trestu na niekoľko rokov. Zaujímavosťou celého tohto trestného konania je skutočnosť, že už v minulosti a to konkrétne začiatkom roku 2003 poškodená G. B. podala naňho takmer identické trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 215 ods. 2 písm. d) Tr. zákona účinného do 31.12.2005 a pre podozrenie zo spáchania trestného činu znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zákona účinného do 31.12.2005. V oboch prípadoch mu bolo vznesené obvinenie pre tieto trestné činy a vo veci bolo právoplatne meritórne rozhodnuté uznesením o zastavení trestného stíhania pod ČVS:OUJP-16/2003 vydaným OR PZ Kežmarok, nakoľko nebolo preukázané, že sa skutky stali. Taktiež bolo naňho podané trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu obmedzovania osobnej slobody v spolupáchateľstve podľa § 9 k § 231 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť

spoločne so svojim bratom P. B.. Trestné konanie bolo vedené na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 1T/211/2003 a vo veci bolo právoplatne rozhodnuté oslobodzujúcim rozsudkom podľa § 226 písm. a) Tr. poriadku v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4To/21/05. V rámci dokazovania bolo zistené, že poškodená G. B. trpí neurotickou úchylkou pseudológia - fantastika. Podľa zistených dostupných informácií a to z webového zdroja, príznaky.projevy.cz, konkrétne - článok napísaný Q. Q. F., vyplýva, že pseudologia phantastica je porucha, pri ktorej postihnutý hovorí vymyslené príbehy, ktoré údajne zažil. Niekedy si dotýčny jedinec môže byť vedomý klamstva, inokedy je sám o ich vierohodnosti presvedčený. Liečba je vždy obtiažna a dlhodobá, nutná je pomoc psychológa, eventuálne psychoterapie, farmakologicky antidepresíva. Taktiež článok Bájivá ľhavosť, Listy Cyrila Hoschla, Reflex 51-52/2013, str. 122), kde posledná veta článku: Dôležité je, aby okolie vedelo, s kým má tu česť a neverilo dotýčnému viac, než politickej strane, ktorá pred voľbami sľubuje, že nezvýši dane. V dôsledku nepravdivých skutočností uvedených vo vyššie citovaných trestných oznámeniach bolo G. B. vznesené obvinenie pre trestné činy krivého obvinenia a krivej svedeckej výpovede §§ 174 a 175 Tr. zákona účinného do 31.12.2005, za čo bola trestným rozkazom vydaným Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 1T/242/2003 právoplatne odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ktorého výkon bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 20 mesiacov. Napriek skutočnosti, že na hlavnom pojednávaní dňa 08.06.2020 prostredníctvom obhajcu žiadal vypracovať kontrolné znalecké posudky z odboru psychológie a psychiatrie poškodenej B. vzhľadom na rozpor v znaleckých posudkoch, pričom znalci J. L. F. a R. Q. S. nemali vedomosť o neurotickej úchylke poškodenej, preto požadoval nové posudky, kde v rámci znaleckého skúmania by znalci pracovali aj s týmito skutočnosťami. Senát však tento návrh zamietol, preto má za to, že podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku vznikla pochybnosť o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy. V kontexte uvedeného ďalej uvádza, že prejavy a symptómy tejto neurologickej poruchy a to bájivého klamstva sa u poškodenej prejavujú už v prvých dvoch vetách vo výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 30.05.2019, kedy na str. 12, zápisnice z hlavného pojednávania uvádza: „celé naše manželstvo, bol jeden veľký teror“ - predložené fotografie na čl. 754 - 765 z rodinných dovolení, osláv a plesu svedčia o pravom opaku - šťastnom manželstve; „z nášho 16 ročného manželstva som počas 15-tich rokov bola verná iba jemu“ - z vykonaného dokazovania je zrejmé, že počas trvania manželstva mala poškodená G. B. minimálne dva mimomanželské vzťahy a to so N. A. a J. B.; „milovala som ho a to aj napriek tomu, že ma psychicky a fyzicky týral“ - na str. 4 konfrontácie medzi obvineným A. B. a poškodenou G. B. zo dňa 10.07.2017 poškodená G. B. na otázku vyšetrovateľa: Volala ste manželovi, aby prišiel domov, že máte na neho chuť, bolo to tak? Odpoveď poškodenej: Klame, v živote sa to nestalo, bol si mi odporný asi 10 rokov v kuse, ku každému sexu som sa nútila, len aby bol doma pokoj a nútil si ma k sexu a klameš. Obžalovaný zdôrazňuje, že neexistuje žiaden dôkaz a to príp. fotografia, video v mobile, príp. lekársky záznam, že poškodená mala modriny po bitke, príp. známky po fyzickom násilí, pretože k nemu nikdy nedošlo. Vzhľadom na vysoké IQ poškodenej, ak by táto mala známky po fyzickom násilí či už seba alebo syna F., určite by si z nich urobila dôkazy a tieto by mala uložené v mobile alebo v listinnej forme, nakoľko po celú dobu manželstva mala telefón k dispozícii. O pravom opaku, teda že sa nedopúšťal žiadneho fyzického násillia, svedčia ním predložené fotografie z dovolení a rodinných osláv, spokojná a usmievavá manželka. Poukazuje na výpoveď poškodenej G. B. na str. 16 zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 30.05.2019, kde na otázku, aký bol vzťah Vášho manžela a syna F., poškodená uviedla „k F. mal spočiatku dobrý vzťah, ale keď ma syn začal brániť pred bitkou, začal napádať aj jeho. Udieral ho päťami kamkoľvek prišlo, do hlavy, do rebier, do chrbta, búchal ho o radiátor, o stenu, kopal, keď syn ho neposlúchol a neurobil to, čo mu kázal, rozbehol sa a kopol ho celou silou do chrbta so slovami: budeš robiť to, čo ti poviem“, ďalej uvádza „bil ho remeňom, občas sa stalo keď mal v ruke nejakú palicu, aj tou ho udril“. Je nepochopiteľné a nelogické, že v prípade takéhoto jeho správania voči synovi F. by bolo okolie nevšímavé až slepé, kedy môj syn bol v denno-dennom kontakte s množstvom ľudí, ktorí si nič nevšimli, jednak v období rokov 2011-2016 bola detskou lekárkou syna F. - Q. H., ktorá mal. F. pravidelne ošetrovala, vykonávala preventívne prehliadky, očkovala a ktorá zo zákona má povinnosť hlásiť každé podozrenie domáceho násillia odboru sociálnych vecí ÚPSVaR Kežmarok. K žiadnemu hláseniu však nedošlo, pretože F. nebol nikdy fyzicky napádaný a teda nemal na tele žiadne známky domáceho násillia. Ďalej obdobne triedny učiteľ na II. stupni ZŠ Q. F. E., ktorá bola triednou učiteľkou mal. F. 5 rokov, si za celý čas nevšimla na ňom žiadne známky po fyzickom násilí, ani zmenu v správaní a to ani iní vyučujúci učelia, ako aj spolužiaci, pretože nikdy nebol fyzicky napádaný. Taktiež F. v tom čase pravidelne trénoval v hokejovej škole v H., kde si nič nevšimli tak tréneri hokejovej školy ako aj spoluhráči. Ďalej obžalovaný argumentuje, že poškodená G. B. vo svojom výsluchu okrem iného uviedla str. 8 rozsudku: Mala iba štyri kamarátky, ku ktorým mohla s povolením obžalovaného chodiť a to Q. D., E. T., R. H. a ich suseda B. N.. V tejto súvislosti poukázal na výpovede svedkyne

R. H. na hlavnom pojednávaní dňa 30.05.2019 str. 39, ktorá okrem iného uviedla: „poškodená mala svojich milencov, u mňa sa prezliekala a chodila za mužmi po penziónoch, ďalej uviedla, že poškodená odíde od manžela a dostane ho do basy, aby jej ostal dom“; tiež poukázal aj výpoveď svedkyne B. N. z prípravného konania, ktorá medzičasom zomrela, ktorá uviedla, že poškodenú B. pozná od roku 2002, kedy ku nej chodila skoro každý deň na kávu, kde preberali rôzne veci, najmä kam pôjdu na dovolenku. Nikdy sa jej nesťažovala na týranie, nikdy na nej nevidela modriny, podľa nej si poškodená povymýšľala podobne ako predtým. Zvýrazňuje aj výpoveď svedkyne G. N. na hlavnom pojednávaní dňa 05.09.2019 str. 3, ktorá okrem iného uviedla: „G. B. poznám zhruba 17 rokov, za tú dobu na nej nikdy nevidela, že by bola nejaká bitá alebo týraná, alebo žeby jej bolo ubližované“. Ďalej aj svedkyňa I. B. sa na hlavnom pojednávaní dňa 05.09.2019, na str. 44 a nasl., vyjadrila k spolužitiu syna a nevesty „nevesta bola prchká, energická, nikdy nerobila, o pol desiatej brala auto, išla na korzo“ syn bol „starostlivý, zarábal, na dovolenky chodili, všetko mali značkové oblečenie“. Napokon svedok Q. L. P., obvodný lekár poškodenej G. B. na hlavnom pojednávaní dňa 30.05.2019 str. 30 na otázku uviedol: pamätáte koľkokrát bola takto u Vás? - „najmenej trikrát, ale nepamätám si presne“, pričom svedok potvrdil predložené lekárske správy na čl. 541 a 542 zo dňa 24.01.2002, 24.03.2001 - ide o obdobia, ktoré nie sú predmetom skutku a zo dňa 16.06.2012. Obžalovaný má za to, že v prípade, ak by sa bol dopúšťal fyzického násillia tak, ako to uvádza samotná poškodená, je presvedčený, že známky po fyzickom násillí by boli zjavne viditeľné, tieto by mala poškodená nafotené či už v mobile alebo v inej digitálnej alebo tlačenej podobe, zároveň podozrenie z domáceho násillia by bolo hlásené či už obvodným lekárom, príp. iným lekárom - špecialistom, kde poškodená za obdobie 13 rokov chodila v rámci preventívnych prehliadok. Pretrvávajúce nezhody v manželstve, vzájomné odcudzenie sa ako aj konfliktné spolužitie vyústilo do rozvodu manželstva, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/3/2016 zo dňa 05.10.2017, právoplatným dňa 04.11.2017. Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku OČTK postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. OČTK s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Záverom poukázal na rodinnú anamnézu poškodenej G. B. a jej rodinných príslušníkov v priamej línii: U. N. (matka poškodenej G. B.): je už cca od svojich 40 rokov psychiatrickou pacientkou, pričom bola niekoľkokrát hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v V. a v J., zároveň jej súrodenci a to W. N., W. N., sa dlhodobo liečia u psychiatra v H.. Taktiež babka poškodenej G. B. mala dlhodobé psychické problémy a posledné roky pred smrťou bola umiestnená v zariadení osôb s mentálnym postihnutím. Z čoho je zrejmé, že psychické poruchy sú genetického pôvodu, preto má zato, že bez vykonaného nového znaleckého dokazovania nebude možné objektívne vyhodnotiť jednotlivé výpovede poškodenej G. B. a poškodeného F. B. a vo veci spravodlivo, zákonne a objektívne rozhodnúť. Za danej situácie uložený trest v trvaní 8 rokov nepodmienečne považuje za neprímerane prísny a nezákonný. S poukazom na hore uvedené skutočnosti navrhol, aby krajský súd podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

V konaní pred okresným súdom boli vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie. Z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré dôkazy boli pred súdom prvého stupňa vykonané, ako aj to, ktoré skutočnosti z jednotlivých dôkazov vyplynuli. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva aj skutočnosť, ako okresný súd jednotlivé dôkazy hodnotil. V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné, a preto na tieto krajský súd aj poukazuje.

Proti rozsahu dokazovania vo svojom odvolaní, napokon nič nenamietal ani obžalovaný - okrem návrhu na overenie záverov znaleckého skúmania z odboru psychológie vo vzťahu k poškodenej G. B. - a považoval ho za dostačujúce, no nesúhlasil však s tým, ako prvostupňový súd vykonané dôkazy hodnotil.

V tomto smere krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti zistil, že aj napriek riadne a v náležitom rozsahu vykonanému dokazovaniu okresný súd z jeho obsahu nevyvodil celkom správne skutkové

a v nadväznosti na to ani právne závery, čo sa následne odrazilo aj v správnom výroku o vine a treste vyhláseného rozsudku.

Išlo však iba o také chyby, ktoré po doplnení a čiastočnom zopakovaní dokazovania na verejnom zasadnutí bolo možné napraviť aj v odvolacom konaní.

Svoje skutkové a právne závery súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku ako už bolo naznačené v potrebnom rozsahu odôvodnil, no krajský súd sa s jeho postupom a argumentáciou nemohol stotožniť, konkrétne v časti hodnotenia produkovaných dôkazov v prípravnom konaní, ktoré sa preniesli aj do dokazovania na hlavnom pojednávaní, čo malo mať napokon aj rozhodujúci vplyv pre právne posúdenie konania obžalovaného pre ne/naplnenie kvalifikačného momentu - závažnejšieho spôsobu konania - po dlhší čas podľa § 138 písm. b/, § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona účinného do 31.12.2016 v čase, kedy skutok mal byť spáchaný tak, ako mu to kládla za vinu obžaloba.

Krajský súd preto v ďalšom upriamil pozornosť už len na reakciu proti odvolacím námietkam obžalovaného, a pritom zohľadnil len tie, ktoré sú právne relevantné, týkajúce sa podstaty (predmetu) konania, majúce vplyv na posúdenie zákonnosti a dôvodnosti odsúdenia obžalovaného a určeného druhu trestu a jeho výmery.

Najsamprv krajský súd považuje za potrebné zvýrazniť, že každý obžalovaný v rámci práva na obhajobu má právo brániť sa, ako uzná za vhodné, uvádzať všetky skutočnosti, argumenty na svoju obranu, oproti skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a dôkazom o nich.

No súčasne platí, že súd pri hodnotení vykonaných dôkazov (vo vzájomných súvislostiach) jednotlivo ako aj v celom ich súhrne v súlade s pravidlami stanovenými pre hodnotenie dôkazov bez toho, aby narušil rovnováhu hodnotenia dôkazov, produkovaných ako v prospech, tak aj v neprospech obžalovaného, musí prihliadať na obranu obžalovaného v kontexte všetkých dôkazov, a teda či argumentácia obžalovaného v rámci obhajoby sa nevymyká pravidlám logiky, inak povedané, či skutočnosti, ktoré obžalovaný v rámci obhajoby tvrdí, sú ním predkladanými dôkazmi, resp. argumentmi nielen overiteľné, ale či sú súčasne aj spôsobilé dôkazy predložené spolu s obžalobou spochybníť, či dokonca vyvrátiť do takej miery, že prokurátor nie je schopný uniesť dôkazné bremeno a bez rozumných pochybností nie je možné potom na ich podklade obžalovaného uznať vinným zo spáchania žalovanej trestnej činnosti.

V tejto súvislosti je preto potrebné uviesť, že obsah námietok obžalovaného prezentovaného v rámci obrany na hlavnom pojednávaní ako aj v prípravnom konaní nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. niektoré dôkazy účelovo hodnotí a vykladá vo svoj prospech, nie úplne a bez konfrontácie s dôkazmi inými produkovanými v rámci dokazovania.

Súčasne platí, že časť odvolacích námietok obžalovaného, ktorými argumentoval, už boli prednesené v priebehu dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa, s ktorými sa v odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd vysporiadal a ktoré si aj krajský súd osvojil, príkladmo k návrhu na opätovné overenie záverov znaleckého skúmania z odboru psychológie a psychiatrie vo vzťahu k poškodenej G. B., preto o nich opätovne nerozhodoval.

Krajský súd preto v ďalšom postupe túto argumentáciu len dopĺňa o fakty plynúce z vykonaného dokazovania, ktoré v súhrne s dôvodmi už uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vedú k záveru o náležitom zistení skutkového stavu veci pre meritórne (konečné) rozhodnutie v posudzovanej veci obžalovaného A. B..

V posudzovanom prípade oproti sebe stoja dve skupiny dôkazov, kde na jednej strane je to výpoveď poškodenej G. B., poškodeného syna F. B., výpovede najbližších rodinných príslušníkov sesternice B. I., tety G. W. N., matky U. N. a E. T., vrátane záverov znaleckého dokazovania z odboru psychológie J. F., Q. V. a tiež odvetvia psychiatrie Q. L., Q. R. R. S. a na druhej strane sú výpovede obžalovaného A. B., svedkov matky I. B., ich spoločných známych R. H., B. N., či G. N. (v tom čase družky obžalovaného), tiež triednej učiteľky maloletého F. Q. F. E. a napokon aj záverov znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie Q. B. a taktiež Q. R. R. S. (včítane sexuológie).

Hneď úvode opierajúc sa o obsah spisového materiálu krajský súd konštatuje, že opakované výpovede poškodenej G. B. a výpoveď poškodeného F. B. obsahujú skutočnosti, ktoré sa stali podkladom pre skutkové zistenia a preniesli sa aj do skutkovej vety odvolaním napadnutého rozsudku, avšak bez rozumných pochybností nie je možné uzavrieť, aby všetky tieto skutkové zistenia, konkrétne spájané s následkom, ktorý mal byť spôsobený poškodeným tak, ako to predpokladá žalovaná trestná činnosť (rovnako, ako v rozsudku okresného súdu), boli overiteľné produkovanými dôkazmi a to najmä konkrétne vo vzťahu k naplneniu kvalifikačného momentu, spočívajúceho v tom, že obžalovaný A. B. mal spáchať žalovaný trestný čin voči obom poškodeným závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas podľa § 138 písm. b/ Tr. zákona.

V prvom rade s čím krajský súd spája naznačené pochybnosti, je množstvo, intenzita a periodicita fyzického napádania počas sledovaného obdobia cca 13 rokov (od 26.01.2003 do júna 2016) zo strany obžalovaného voči poškodenej G. B. a poškodenému F. B. tak, ako ho menovaní opisujú, nakoľko pokiaľ by poškodenou opísaný spôsob, okolnosti a početnosť fyzických útokov zo strany obžalovaného, sa mali aj reálne stať - príkladmo voči nej aj štyri krát v týždni (či dvakrát v týždni, ako verbalizoval svedok F.) - tieto by sa museli zákonite prejavíť aj navonok vo forme objektívne existujúcich zranení v podobe minimálne opuchov, či modrín v rôznych častiach tela, ktoré by svedčili o týchto útokoch, aj keby si nevyhnutne nevyžiadali lekárske ošetrovanie a boli by teda viditeľné a zdokumentovateľné aj prostredníctvom príkladmo mobilného zariadenia, či výpovedí osôb z blízkeho okolia poškodenej a obžalovaného alebo v inej dôkaznej forme.

V tomto kontexte je preto neprehliadnuteľným aj stupňujúci sa rozsah rozpamätania sa poškodenej pri opise útokov vo svojich opakovaných výpovediach (voči obžalovanému po podaní trestného oznámenia a svojej prvotnej výpovedi), kde sa zjavne zvyšuje intenzita, periodicita a početnosť, no najmä fyzická brutálnosť útokov obžalovaného voči poškodenej a synovi F., čo samotní znalci J. F., no najmä Q. R. S. (závery sexuologickej časti znaleckého posudku vo vzťahu k obžalovanému), pri možnosti sa vyjadriť k doplňujúcej časti jej výpovede už po znaleckom vyšetrení poškodenej a obžalovaného - považovali za skôr nedôveryhodnú časť výpovede poškodenej - príkladmo zo strany obžalovaného, proti vôli poškodenej podľa jej vyjadrení násilne vynucovaný (a aj vykonávaný) pohlavný, orálny a dokonca aj análny styk.

Podľa znalcov konštatované skôr nedôveryhodné časti výpovedí poškodenej v rámci ich doplnení boli podľa krajského súdu zistené aj napriek tomu, že súhrn diagnostikovaných tzv. kognitívnych schopností poškodenej – správne vnímať prežité udalosti, životné situácie a následne schopnosť ich riadne reprodukovať - v rámci osobnostnej štruktúry poškodenej pri jej opakovaných vyšetreniach znalcami z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, resp. odboru psychológie – nenaznačovali snahu poškodenej, či jej predispozíciu dopĺňať opis prežitých životných situácií (s obžalovaným) o skutočnosti, ktoré sa reálne takto nestali, či si dokonca vymýšľať situácie, ktoré sa neudiali vôbec.

Toto zistenie podľa krajského súdu malo vplyv aj na hodnotenie tzv. špecifickej vierohodnosti výpovede svedkyne poškodenej, oproti záverom okresného súdu, keďže všeobecne platí, že pri vyšetrení všetkých predispozícií v rámci osobnostnej štruktúry osoby, ktorá vypovedá vo veci pre zachovanie jej všeobecnej vierohodnosti - znalci v rámci vyšetrenia nezistia žiadne skutočnosti, pre ktoré by jej výpoveď mala byť nedôveryhodná - vždy keď sa vypovedajúca osoba napokon rozhodne vo veci vypovedať nepravdu o skutočnostiach, ktoré prežila, resp. si vymýšľať skutočnosti, ktoré vôbec neprežila, rozhodne sa tzv. klamať, jednak nie je možné jej v tom zabrániť a jednak túto skutočnosť nie je možné zistiť znaleckým dokazovaním (okrem možných motívácií pre takéto konanie) a je vo výlučnej kompetencii orgánov činných v trestnom konaní a v konečnom dôsledku súdu zhodnotiť pri konfrontácii s obsahom všetkých produkovaných dôkazov, do akej miery je výpoveď či už obžalovaného, no najmä svedkov dôveryhodná a použiteľná pre ustálenie skutkového stavu a jeho následného právneho posúdenia.

V tomto kontexte je potom potrebné vnímať aj výpovede osôb blízkych poškodenej sesternice B. I., tety G. W. N., matky U. N. a napokon poškodeného syna F. B..

Menovaní svedkovia rovnako ako poškodená vo svojich výpovediach totižto zhodne opisujú - situácie týkajúce sa fyzického napadnutia poškodenej obžalovaným - no aj napriek tomu, že mali byť v sledovanom období (cca 13 rokov), podľa ich výpovedí v pravidelnom kontakte s poškodenou a deťmi minimálne raz týždenne, resp. minimálne raz mesačne - najmä do obdobia roku 2010 -

vypovedajú konkrétne len o dvoch alebo troch prípadoch fyzického napadnutia obžalovaným (kedy mali byť poškodené aj reálne spôsobené zranenia a mala vyhladať lekársku pomoc), ktorých ani neboli svedkom a majú o nich vedomosť len sprostredkovane z rozprávania poškodenej, resp. mal ich na agresívne konanie obžalovaného voči poškodenej upozorniť ako očitý svedok poškodený F. B., kde súčasne je pravdou, že po týchto incidentoch menovaní svedkovia osvedčujú viditeľné hematómy (modriny) na tele poškodenej.

Uvedené potom dopĺňa zistenie, že pokiaľ vo svojej výpovedi poškodená uvádza, že asi v piatich prípadoch jej boli pri bitkách obžalovaným spôsobené poranenia, pri ktorých vyhladala aj lekársku pomoc – tak oproti tomuto jej tvrdeniu produkované dôkazy evidujú zdokumentované len 3 prípady, v ktorých boli u poškodenej riadne diagnostikované zranenia svedčiace o ich vzniku v príčinnej súvislosti s predchádzajúcim fyzickým útokom obžalovaného - v dvoch prípadoch u Q. P. ide o vyšetrenia zo dňa 24.01.2002 a dňa 24.03.2011, kde v prípade zo dňa 24.01.2002 ide o obdobie, ktoré nespadá do sledovaného obdobia podľa obžalobného návrhu, ale do obdobia, pre ktoré mala byť uznaná vinnou zo spáchania trestného činu krivej výpovede a tretí prípad, keď podľa lekárskej správy zo dňa 16.06.2012 Nemocnice v Poprade n.s., mala byť napadnutá manželom (podozrenie na otras mozgu) dňa 15.06.2012, kde po vyšetrení nesúhlasí s poskytnutím ďalšej lekárskej starostlivosti (špecializovaných vyšetrení) a na vlastnú žiadosť odmietla byť hospitalizovaná.

Súčasne platí, že menovaný lekár Q. P., neoveril tvrdenia poškodenej, že ho poškodená pri iných návštevách v ambulancii, okrem už uvedených – vynútenými po fyzických napadnutiach obžalovaným - musela prosiť pri vyšetrení, aby do správy neuvádzal, že bola fyzicky napadnutá manželom.

Ďalej pokiaľ poškodená opakovane vypovedá o tom, ako ju mal obžalovaný permanentne obmedzovať v stretávaní sa s rodinou, či s kamarátkami, tak opäť produkované dôkazy takýto prípad spájajú len s jednou udalosťou, keď mala byť rodinná oslava u tety poškodenej, kedy obžalovaný najsamprv nechcel poškodenú aj s deťmi na oslavu pustiť a súhlasil až potom, čo pre ňu prišla osobne teta a následne mal obžalovaný trvať na tom, aby poškodená prišla domov v čase, kedy jej určil on a keď odmietla, tak za ňou priamo na oslavu prišiel a vyslovene agresívnym spôsobom spojeným aj s fyzickým nabádaním ju odviezol domov.

Inak samotné svedkyne teta G. W. N., či matka U. N. vypovedali, že sa s poškodenou a deťmi v určitej časti sledovaného obdobia stretávali dennodenne, potom minimálne raz týždenne, či minimálne raz za mesiac, pokiaľ sa definitívne nenasťahovali do rodinného domu, pričom sa navštevovali aj naďalej, síce v menšej intenzite a spravidla už bez prítomnosti obžalovaného. Rovnako tak aj z výpovedí svedkýň B. N., či R. H. a napokon aj G. N. plynie, že aj keď sa s nimi v sledovanom období poškodená stretávala pravidelne (zjavne bez väčších obmedzení), nevšimli si na nej následky po fyzickom napadnutí a ani samotná poškodená sa im nemala sťažovať na správanie obžalovaného obsiahnuté v skutkovej vete obžalobného návrhu.

Tiež k tvrdeniu poškodenej, že počas manželstva bola verná len svojmu manželovi (obžalovanému), tak sama poškodená priznáva minimálne jedenkrát mimomanželskú známosť (so svedkom A. trvanie cca pol roka), ešte počas jeho trvania a následný návrat do spoločnej domácnosti s obžalovaným. Tiež obžalovaný ju mal zasadne obmedzovať v užívaní ich spoločných finančných prostriedkov, mal jej „vydeľovať“ minimálne sumy finančných prostriedkov na deň, či na týždeň, oproti tomu bolo však dôkazmi ustálené, čo sama poškodená priznáva, že na väčšie nákupy do domácnosti raz týždenne, či mesačne chodievali spoločne a súčasne bolo dokázané, že pokiaľ vznikla životná situácia, že sa rozhodla odísť od obžalovaného zo spoločnej domácnosti, či už v prvom prípade, keď mala začať žiť v spoločnej domácnosti so svedkom A., či v druhom prípade, kedy sa definitívne rozhodla, že odchádza od obžalovaného a podá žiadosť o rozvod - tak v týchto prípadoch sa javí, že bez väčších problémov mohla naraz vybrať väčšiu sumu finančných prostriedkov z účtu vedeného na meno obžalovaného, ktoré (podľa obžalovaného) mali byť spoločnými finančnými prostriedkami nadobudnutými počas manželstva (oproti tvrdeniam poškodenej, že malo ísť o finančné prostriedky od najbližšej rodiny) a teda mala možnosť prístupu k týmto finančným prostriedkom tak, že zjavne bez vedomia obžalovaného a jeho súhlasu tieto mohla získať do svojej dispozície.

Rovnako v prípade syna F. B. vo svojej výpovedi poškodená G. B. opisuje početnosť útokov, ich intenzitu a periodicitu zo strany obžalovaného voči synovi F., o čom sa mal v tom čase maloletý pravidelne

zdôverovať aj blízkym osobám - tete G. W. N., či babke U. N. - no oproti tomu opierajúc sa o výpovede menovaných svedkýň, periodicita týchto útokov a najmä ich intenzita, početnosť, no najmä forma (neboli prítomné pri jeho fyzickom napadaní) tejto časti výpovede G. B. po obsahovej stránke nezodpovedá. V kontexte tohto mala aj uvádzať nekonkrétne situácie, kedy mal obžalovaný poškodenému F. brániť v riadnom stravovaní tým, že si nemohol kúpiť v obchode, na čo mal chuť, lebo mal jesť to, čo bolo navarené a nakúpené doma, či zakazoval mu dať jesť, ak nesplnil jeho príkaz, pričom sama poškodená priznáva, že tresty pre syna F. zo strany obžalovaného neboli časté, no podľa nej za nezmyselné veci.

Na tomto mieste je predovšetkým potrebné - ako na to správne poukázala aj obhajoba – hodnotiť výpoveď maloletého F. (a správanie sa obžalovaného voči nemu) nielen z pohľadu výpovedi poškodenej G. B., no predovšetkým aj svedkov, ktorí mali prísť do kontaktu s poškodeným maloletým v každodennom styku – spolužiaci, triedna učiteľka na základnej škole Q. F. E., detská praktická lekárka - Q. H., u ktorej v tomto období 2011 -2016 pravidelne mal absolvovať lekárske prehliadky a napokon aj tréneri v hokejovom klube v H. (je majstrom Slovenska aj v hokejbale), kde mal v sledovanom období pravidelne absolvovať tréningový proces.

Ak by totižto po takú dlhú dobu, ako je to opísané v obžalobe (od roku 2011 do júna 2016), mal v takej intenzite, periodicite a početnosti najmä fyzických útokov napádať obžalovaný poškodeného – mal byť opakovane bitý remeňom, udieraný päšťou a kopaný do rôznych častí tela, či dokonca hádzaný o radiátor, tie by sa predsa museli zákonite zviditeľniť u poškodeného v podobe riadne diagnostikovaných zranení. Tiež aj keby platilo, že vždy po fyzickom napadnutí následne obžalovaný zakázal poškodenému navštevovať školu, aby spôsobené zranenia neboli viditeľné na jeho tele, aj napriek tomu pri tak často opakovaných až brutálnych fyzických útokoch obžalovaného nemohlo na tele poškodeného zostať bez povšimnutia, aby sa tieto útoky navonok neprejavili aj 4 až 5 dní po útoku, čo nebolo overené produkovanými dôkazmi, príkladmo lekáorskými správami o ošetrení u detskej lekárky a napokon neboli overené ani častými absenciami maloletého na vyučovaní na základnej škole, ktorú navštevoval, či absenciami na hokejových tréningoch a ako už bolo naznačené, teda neupozornili na nich ani triedna učiteľka, či hokejoví tréneri.

Zhrnúc doposiaľ uvedené poškodená G. B., no rovnako aj F. B., síce zrozumiteľne a v logických súvislostiach, navzájom sa dopĺňajúc, opisujú trestnoprávne relevantné správanie obžalovaného voči nim, z hľadiska žalovanej trestnej činnosti, no nie je možné bez rozumných pochybností presne ustáliť konkrétne súvislé obdobia, či obdobie, kedy mali byť nimi opisovaným spôsobom opakovane fyzicky napádaní obžalovaným a javí sa, že ide skôr o nie pravidelné, ale epizodické prípady.

Za danej dôkaznej situácie potom zostávajú k dispozícii pre ustálenie fyzických útokov obžalovaného voči poškodeným z hľadiska množstva, intenzity, početnosti a periodicity napádania ďalšie dôkazy v podobe najmä znaleckého dokazovania, ktoré má podstatný význam aj pre časť žalovanej trestnej činnosti spojenej s trestnoprávne relevantnými útokmi obžalovaného voči poškodeným, spočívajúcim v konštatovanom následku - spôsobenia psychických útrap poškodeným konaním obžalovaného, ktoré si však taktiež krajský súd nemohol osvojiť v celosti.

Krajský súd totižto zisťuje, že závery znaleckých posudkov z odboru psychológie a odboru zdravotníctva odvetvia psychiatrie Q. H. L. a Q. V. sa v zásade opierajú aj o výpovede poškodených, ktoré boli vykonané síce v súlade s procesným predpisom, no nie sú v zhode s ich vyjadreniami počas znaleckého vyšetrenia k veci – príkladmo obsah výpovedí maloletého F. pred vyšetrotateľom a na hlavnom pojednávaní a v rámci takzvaného interview pri psychologickom, resp. psychiatrickom vyšetrení je v podstatných skutočnostiach rozdielny, keďže pred psychologickou, či psychiatrickou v zásade totožne popisuje správanie sa obžalovaného voči nemu, či matke – no súčasne bližšie ho vysvetľuje tak, že početnosť, periodicita, no najmä intenzita, motív a závažnosť útokov obžalovaného je zjavne v jeho vnímaní nepomerne nižšia, či menej závažná oproti tomu, ako vypovedal po zákonnom poučení na hlavnom pojednávaní, resp. v prípravnom konaní, pričom práve tieto jeho vyjadrenia ako ich uvádzajú znalkyne, potom tvorili základ pre diagnostický záver o existencii symptómov zodpovedajúcich „týranej osoby“.

V tejto súvislosti krajský súd nemá ambíciu spochybňovať závery znaleckého dokazovania znalkyň z odboru psychológie, či odvetvia psychiatrie, no súčasne príkladmo zistil, že pokiaľ poškodený F. B. vo svojich výpovediach opakovane okrem iného uvádzal, že mu mal otec nadávať do všivavých humusákov, že zhnije v špíne, vši ho zožerú a podobne, čo pociťoval ako ťažké príkorie a maloletý následne bližšie

vysvetlil v rámci takzvaného interview pred vyšetrojúcim znalcom, že obžalovaný takéto hanlivé verbálne útoky voči nemu používal potom, čo ho ako jeho otec požiadal a aj zvýšeným hlasom, aby si upratol svoju izbu, resp. pomohol s upratovacími prácami v spoločnej domácnosti, či aby nechodil v zašpinených veciach von (topánky, nohavice) a poškodený maloletý v tom čase nastupujúcej, resp. prebiehajúcej puberty z akéhokoľvek dôvodu túto žiadosť svojho otca podľa jeho predstáv nerešpektuje a obžalovaný nato reaguje tak, že mu začne nadávať do všivavých humusákov, či zhnije v špiny, z pohľadu krajského súdu takéto vyjadrenie (vychovávajúceho) otca maloletého nie je možné vnímať jednostranne a len z pohľadu tak, ako to opisujem vo svojej výpovedi poškodený F., že ho takéto správanie sa otca urážalo a ponižovalo. Za záťažovú situáciu v tomto kontexte považoval poškodený F. aj to, že mu obžalovaný „rozkazoval“, že má umyť riad, pritom on sám (ako otec) nič celý deň neurobil. Za celý čas dostal bitku od otca cca 6 až 7 krát, mal síce modriny, no u lekára nebol, keďže to nebolo vážne, zvyrazňuje, že jeho až tak veľmi nebil, skôr sa mu vyhrážal, že mu jednu strelí a krv ho zaleje. Je na mieste spomenúť aj jeho vysvetlenie k opakovane uvádzanému napadnutiu hodením, či soťením do radiátora, kde F. vysvetľuje len jeden prípad, že keď prišiel obžalovaný k ich babke U. N., ich prosil, aby sa vrátili všetci domov, že už sa zmení a on (ako syn), s tým nesúhlasil, nato obžalovaný mal zareagovať tak, že keď pritom sedel F. za stolom, chrbtom k radiátoru, obžalovaný doňho sotil a vtedy sa udrel, mal modriny, no nevie, prečo nešli na ošetrenie. Napokon sám poškodený F. priznáva, že niekedy dal príčinu pre negatívnu reakciu obžalovaného voči nemu, keď nedodrжал čas príchodu z vonku po stretnutí s kamarátmi, resp. nevykonal bežné pomocné práce okolo domu, o ktoré ho predtým obžalovaný (otec) požiadal.

Z pohľadu doposiaľ uvedeného je potom na mieste hodnotiť, či skutočne vždy, opakovane, sústavne a po celú dobu sledovaného obdobia (po dlhší čas) podľa obžalobného návrhu osoba obžalovaného – ako tyrana – ako otec zodpovedajúci nie len za jeho vyživovaciu povinnosť, no aj každodennú výchovu a starostlivosť ne/objektívne dával F. slovne aj správaním najavo, že je neposlušný, resp. ho nerešpektuje a stále len s ním a iba s ním mal mať problémy.

Súčasne platí, že je obtiažne v rámci dokazovania ako v tomto prípade rozlišovať medzi útokmi, ktoré smerovali zo strany obžalovaného, konkrétne voči poškodenej G. B. a aké konkrétne útoky voči F. B. a súčasne rozlišovať medzi útokmi, pri ktorých sa obaja poškodení navzájom pred útokom obžalovaného bránili, čo tiež do určitej miery muselo ovplyvniť diagnostický záver znalkyň o existencii symptómov zodpovedajúcich – týranej osobe.

Z tohto pohľadu je potom potrebné pri právnom posúdení konania páchatel'a zvýrazniť, že žalovaný trestný čin podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona, konkrétne jeho základná skutková podstata, síce vymedzuje konkrétny výpočet foriem (alternatív) konania páchatel'a, ktorými môže byť táto skutková podstata naplnená, no súčasne tieto opísané formy útokov nepredpokladajú útoky páchatel'a na osobu (svedka), ktorá je rozdielna od osoby, ktorá je predmetom útoku (obeť tyrana), ktorá sa pri napadaní tejto obete páchatel'om - stáva nie len svedkom tohto útoku/kov, ale aj osobou, ktorá bráni (chráni) pred útokom páchatel'a obeť útoku a pritom sama pociťuje takéto správanie sa páchatel'a ako ťažko stresujúce (stresujúcu situáciu), ktorá sa musí zákonite logicky preniesť do prežívania tejto osoby v podobe symptómov príkladmo zodpovedajúce posttraumatickej stresovej poruche, ktorý je napokon len jeden zo širokej škály znakov, ktoré môžu svedčiť o ustálení záveru „týranej osoby“.

Takáto dôkazná situácia potom podľa názoru krajského súdu musí ovplyvňovať aj závery znaleckého dokazovania už aj v prípade spomínaných znalkyň, kde na tomto základe a úloh im uložených OČTK ustália zistenie o obeti - týranej osobe, ktorá mala byť dlhodobo vystavovaná „tyranským fyzickým a psychickým“ útokom obžalovaného v takejto intenzite, početnosti a periodicite, ktoré však overené dokazovaním z pohľadu postavenia - tyrana a obete, či svedka týrania - nebolo a súčasne na základe toho potom ustália zjavne aj „právne závery“ nad rámec svojej znaleckej kompetencie.

Znalec má samostatné procesné postavenie v trestnom konaní a tomu zodpovedajúcu vlastnú zodpovednosť za pravdivosť, objektívnosť, nezaujatosť znaleckého posudku, jeho úlohou nie je vykonávať dokazovanie, hodnotiť dôkazy, riešiť právne otázky, ale jeho úlohou je vyjadrovať sa k skutkovým odborným otázkam, ktoré spadajú do jeho kompetencie (t. j. do oblasti, v ktorej je zapísaný v zozname znalcov).

Z toho vyplýva, že znalec, okrem vlastných poznatkov pre podanie posudku zistených metódami špecifickými pre jeho odbor, môže svoj posudok založiť len na skutkovom stave, ktorý bol objasnený dôkaz-

mi vykonanými orgánmi činnými v trestnom konaní, či súdom v zmysle Trestného poriadku, nesmie vykonávať dôkazy sám a neprislúcha mu hodnotiť dôkazy ani z hľadiska ich vierohodnosti ani v tom smere, či skutočnosť, o ktorej podáva správu, je preukázaná (pozri primerane V14/1978, R 33/1980).

V trestných veciach teda z pohľadu konečného ustálenia skutkového stavu (a jeho právneho posúdenia) rozhodujú orgány činné v trestnom konaní a v konečnom dôsledku o otázke viny napokon súd a nie znalec a preto by sa znalec nemal stavať do pozície toho, kto robí závery o vine, resp. či boli alebo neboli naplnené znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu, aj napriek tomu, že samotné orgány činné v trestnom konaní v rámci znaleckého skúmania chybne takéto otázky (úlohy) znalcom uložia.

Z tohto dôvodu (pri určovaní úloh v rámci znaleckého dokazovania) správanie sa páchatelia k obeti, pri ktorom je toho svedkom aj iný člen najbližšej rodiny – slovné, či dokonca fyzické útoky voči matke za prítomnosti detí a naopak - je preto potrebné veľmi citlivo rozlišovať z pohľadu voči komu konkrétne útok smeruje – žalovaná skutková podstata ako už bolo naznačené, totižto nepozná jednu z foriem konania vymenovaných v ustanovení § 208 ods. 1 Tr. zákona, aby jej naplnenie spočívalo v pravidelných útokoch voči inému členovi rodiny, čo sa napokon prenesie do psychického prežívania poškodeného, voči ktorému útok/y páchatelia nesmerujú, kde súčasne platí, že takéto dlhodobé zlé a stresujúce rodinné prostredie samozrejme logicky zanecháva v prežívaní prítomných rodinných príslušníkov aj psychické následky, no súčasne nemusí aj naplňať trestnoprávne relevantné konanie, ktoré je ustanovené v Trestnom zákone.

Príkladmo aj v posudzovanom prípade malo byť konanie obžalovaného spočívajúce napríklad vyvolávaním strachu a stresu u poškodených – primárne by bolo potom potrebné dokazovať, či páchatel (obžalovaný) konal vo forme zavinenia a s úmyslom vedome (resp. bol s tým uzročený, že tak koná) vyvolávať strach a stres u poškodeného F., resp. maloletej I. (ako obetiam), konaním spočívajúcim v útokoch voči inému členovi domácnosti, blízkej osobe ich matke poškodenej G. B. – čo v posudzovanom prípade zjavne dokazované nebolo, resp. suma dôkazov na túto otázku odpoveď nedáva – krajský súd týmto nespochybnuje medicínsky, či z pohľadu klinickej psychológie overiteľné zistenia znaleckého dokazovania znalkyňou Q. H. L. a Q. V., kto alebo čo bolo príčinou nimi diagnostikovaného následku v prežívaní F. a I. B., no nemôže si už len z tohto dôvodu v celosti osvojiť „právne závery“ – o fyzickom a psychickom týraní poškodeného F. obžalovaným po celú sledovanú dobu - vyslovené v znaleckých posudkoch menovaných znalkyň.

Dôkazom tohto tvrdenia v tomto prípade je záver znaleckého posudku menovanej znalkyne Q. H. L., že v prežívaní maloletej I. B. mala zistiť symptómy (znaky) a na ich základe diagnostikovať záver o poruche adaptácie na záťažovú situáciu v rodine v podobe úzkostne depresívnej poruchy v miernej podobe a to primárne z dôvodu, že mala byť svedkom fyzického a psychického týrania jej matky a brata zo strany obžalovaného, no ako je zrejmé, v tomto prípade maloletá vecne správne nie je zahrnutá medzi poškodených ako „obeť - týraná osoba“ konania obžalovaného, kde súčasne minimálne z výpovedí poškodených matky G. B. a brata F. B. (priamych svedkov každodenného správania sa obžalovaného) plynie, že maloletú mal obžalovaný rád, pričom ju ani slovom a už vôbec nie fyzicky nenapádal a nijako jej neublížoval, čo samotná maloletá aj v rámci svojho vyšetrenia pred znalkyňami potvrdila.

Nie je predsa možné nechať bez povšimnutia skutočnosť, aby znalkyňa použijúc totožné znalecké metódy a tú istú testovú batériu a postup voči vyšetrovaným maloletým osobám dospela k rovnakým diagnostickým záverom v podobe úzkostne depresívnej poruchy v miernej podobe, doplniac k poškodenému F. B. aj ňou vyslovený „právny záver o fyzickom a psychickom týraní“ maloletého F. po celú dobu od jeho 10-tich rokov až do 15-tich rokov života, opierajúc sa o okrem iného aj o ich výpovede a výpovede svedkov, ktorí však vypovedajú o spôsobe správania sa obžalovaného voči v tom čase obom maloletým zjavne rozdielne.

Súd musí potom veľmi citlivo pri hodnotení záverov znaleckého dokazovania, príkladmo aj Q. V. skúmať, čo znalec považuje za príčinu vzniku symptómov v prežívaní vyšetrovanej osoby - ktoré vyhodnotí ako prejavy obeť - týranej osoby - najmä v prípadoch, keď konštatuje (čo plynie aj z dokazovania v tomto prípade), že dlhodobé stresujúce prostredie, v ktorom maloletá I. B. vyrastala a kde však primárne útoky obžalovaného nesmerovali voči nej, len bola svedkom takéhoto správania sa žalovaného voči blízkym osobám, mali byť podkladom diagnostických záverov o prejavocho syndrómu CAN týraného dieťaťa – kde znalkyňa vlastne u oboch detí, rovnako aj u F. zisťuje, že správanie otca autenticky opisujú

ako závažný stres, ktorí prežívali, tento stres mal dopad aj na ich psychiku a osobnosť – s následkom - neistota, úzkostlivosť a neefektivita, podceňovanie sa, neúmerné reakcie na vlastné zlyhania, negatívne sebavedomie, negatívne zaťaženie sebaobrazu, čo priamo súvisí s rozvojom zdravej identity chlapca/dievčaťa, uzatvorenosť, nedôvera vo vzťahy, nadmerné vnímanie detailov na úkor podstaty.

Ďalej je potom na tomto mieste potrebné zdôrazniť, že diagnostikované závery znalkyne z odboru psychológie J. F., ktorá posudzovala osobnostnú štruktúru poškodenej G. B. – najmä týkajúce sa záveru existencii symptómov (znakov) v prežívaní poškodenej zodpovedajúcich posttraumatickej stresovej poruche, či depresívnej poruchy stredne ťažkého stupňa, resp. psychosomatickej poruchy, minimálne v prípade posttraumatickej stresovej poruchy, či depresívnej poruchy patria do kompetencie znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, konkrétne v posudzovanom prípade Q. R. S., ktoré boli zákonným spôsobom vykonané na hlavnom pojednávaní, no okresný súd ich hodnotenie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku najmä v konfrontácii so závermi už spomínanej znalkyne z odboru psychológie zjavne opomenul vykonať, čo malo tiež podstatný význam pre hodnotenie kvalifikačného znaku v podobe konania páchatel'a - po dlhší čas podľa § 138 písm. b/ Tr. zákona, čo bol aj dôvod, prečo potom krajský súd dokazovanie na verejnom zasadnutí doplnil opäť čítaním výpovedí menovaného znalca z prípravného konania ako aj záverov jeho znaleckého posudku.

K odbornej kompetencii diagnostikovať - posttraumatickú stresovú poruchu, či depresívnu poruchu stredne ťažkého stupňa v prežívaní vyšetrovaných osôb, považuje za potrebné krajský súd zdôrazniť, že orgány činné v trestnom konaní a súd už pri rozhodovaní aké odborné znalosti bude potrebné použiť pri objasnení skutočnosti dôležitej pre trestné konanie, musí správne rozhodnúť o pribratí do konania znalca z takého odboru (a v rámci jeho odvetvia), kde znalec má dostatočné odborné predpoklady, najmä špeciálne znalosti, aby mohol úlohu v posudzovanom prípade riadne splniť. (viď Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 228/2018 Z.z. z 20. júla 2018, ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, najmä prílohy č. 1,2).

Podľa - Medzinárodnej kvalifikácie chorôb MCKH 10 - Posttraumatická stresová porucha, označenie F 43.1 a depresívna porucha stredne ťažkého stupňa, označenie F 32.1 - patria z diagnostického hľadiska medzi duševné poruchy a poruchy správania, kde vyšetrenie existencie symptómov (znakov) v prežívaní vyšetrovaného pacienta, ale hlavne liečba patrí do odbornej pôsobnosti lekára - psychiatra a teda v rámci znaleckého skúmania do kompetencie znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie.

Súčasne platí, že aj znalci odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých skúmajúc duševné zdravie pacienta môžu v rámci znaleckej činnosti pri ich vyšetrení zistiť symptómy (znaky psychickej ujmy, či duševných chorôb) napríklad posttraumatickej stresovej poruchy u pacientov v prežívaní, ktorí prežili nejaký silný traumatizujúci zážitok, no keďže odborná kompetencia pre diagnostiku tejto duševnej poruchy patrí do odvetvia psychiatrie, potom na podklade týchto zistení, by mali znalci z odboru psychológie odporúčať vo svojich záveroch orgánom činným v trestnom konaní, resp. súdu bezodkladné vyšetrenie pacienta pred znalcom z odvetvia psychiatrie. Totižto len lekár – psychiater je oprávnený v týchto prípadoch určiť spôsob liečby a len lekár je oprávnený predpísať lieky určené pre pacientov, u ktorých bola táto duševná porucha diagnostikovaná, čo samozrejme nevyklučuje spolu podiel na liečbe takýchto pacientov v rámci psychoterapie, ktorú môžu (opäť po absolvovaní príslušného atestačného vzdelávania spojeného s praxou) vykonávať spravidla aj klinickí psychológovia. Práve znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie Q. R. S. bol aj v posudzovanom prípade teda kompetentný pre hodnotenie a zisťovanie diagnostických záverov o existencii znakov napĺňajúcich diagnózu duševnej poruchy - posttraumatickej stresovej poruchy, či depresívnej poruchy stredného stupňa tak, ako ich mala ustáliť v záveroch svojho znaleckého posudku znalkyňa z odboru psychológie J. F., no práve tieto diagnostické závery však v znaleckom posudku menovaného znalca z odvetvia psychiatrie po znaleckom vyšetrení poškodenej G. B. absentujú a teda tento diagnostický záver nezistil.

No a práve opierajúc sa o tieto zistenia znalca z odvetvia psychiatrie, ktorý zásadne spochybnil naplnenie diagnostických záverov konštatovaný znalkyňou z odboru psychológie J. F. u poškodenej, na podklade ktorých mala zase ustáliť existenciu znakov „týranej osoby“ v jej prežívaní, si krajský súd závery tohto znaleckého skúmania z odboru psychológie v celosti osvojiť nemohol.

Z pohľadu doposiaľ uvedeného vo svojom súhrne považuje krajský súd za potrebné uviesť, že ak znalkyne v tomto prípade na základe štúdia obsahu trestného spisu (v tom čase v rozsahu prebiehajúceho trestného konania) a ich pozorovaní v rámci vyšetrenia poškodených dospeli k záveru týkajúceho sa právnych otázok - o dlhodobom „psychickom a fyzickom týraní“ poškodených zo strany obžalovaného s následkom v podobe syndrómu „týranej osoby“, kde jednak lekárska prax, resp. klasifikácia medzinárodných chorôb takéto ochorenie nepozná (chorobu týranej osoby neeviduje) a vyslovene tento pojem „týranej osoby“ nedefinuje ani Trestný zákon, je potom úlohou súdu v prípade posudzovanej trestnej činnosti ustáliť na základe vykonaného dokazovania, či došlo zo strany obžalovaného ku právne relevantnému konaniu uvedenému v ustanovení § 208 Tr. zákona.

V tejto súvislosti je potrebné preto opätovne pripomenúť, že pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona účinného do 31.12.2016 sa páchatel musí dopustiť takého konania, ktorým blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,
- c) nútením k žobrotě alebo k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž alebo psychickú záťaž vzhľadom na jej vek alebo zdravotný stav alebo spôsobilé poškodiť jej zdravie,
- d) vystavovaním vplyvu látok spôsobilých poškodiť jej zdravie, alebo
- e) neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať.

V obsahu znenia skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona je teda vymedzený konkrétny výpočet foriem (alternatív) konania páchatel'a, ktorými môže byť táto skutková podstata naplnená.

Hneď v úvode je potrebné uviesť, že na jednej strane naplnenie skutkovej podstaty žalovanej trestnej činnosti nepredpokladá aj reálne spôsobenie následku na zdraví obeti týrania v podobe psychického, či dokonca fyzického následku (poškodenému), no súčasne musí byť splnená podmienka, že ustálené správanie páchatel'a voči obeti je spôsobilé takýto následok spôsobiť, ako to správne zvýraznil aj okresný súd v odôvodnení rozsudku.

Objektom posudzovaného trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zákona je primárne záujem spoločnosti na ochrane riadneho a kludného spolužitia v danom prípade blízkych osôb žijúcich v spoločnej domácnosti, pred závažnými prejavmi, ktoré narúšajú toto spolužitie medzi nimi samotnými, ide o tzv. prejavy domáceho násillia. Závažnosť týchto prejavov je v tom, že k nim dochádza v súkromí, mimo dosah verejnosti a bez ich spontánnej kontroly, medzi blízkymi osobami, medzi ktorými existujú zvláštne vzťahy vzájomnej závislosti so sťažnou možnosťou uniknúť pred negatívnym konaním jedného z nich, lebo obeť pod vplyvom stupňujúcej sa intenzity násilných incidentov spravidla stráca schopnosť tieto zastaviť, pričom zo skúseností vyplýva, že rozdelenie úloh "obeť – agresor" sa prakticky nemení.

Pod týraním ustanoveným v § 208 Tr. zákona ako už bolo naznačené, je preto potrebné rozumieť dlhšiu dobu trvajúce protiprávne konanie, ktorého najčastejšie útoky sú charakterizované v citovanom ustanovení. Na naplnenie základnej skutkovej podstaty tohto trestného činu je nevyhnutná určitá opakovanosť, hromadnosť či sústavnosť konania páchatel'a, s následkom spôsobenia fyzického alebo psychického utrpenia. Fyzické alebo psychické utrpenie je pritom potrebné definovať tak, že ide o fyzické alebo duševné bolesti, ktoré ovplyvňujú alebo sťažujú obvyklý život poškodenej (týranej) osoby (podstatne narúšajú kvalitu života poškodenej osoby) a netrvajú celkom krátky, prechodný čas. Musí ísť teda o určitú sústavnosť (trvalosť) konania popísaného v písm. a/ až e/ ods. 1, ktoré práve svojou bezohľadnosťou, hrubosťou či bolestivosťou pociťuje poškodená osoba ako fyzické alebo psychické utrpenie.

Pojem fyzické alebo psychické utrpenie je preto naplnený už vtedy, ak poškodená osoba pociťuje protiprávne konanie páchatel'a ako príkorie. Definícia následku trestného činu týrania blízkej a zverenej

osoby odlišuje tento trestný čin od iných trestných činov, ktoré taktiež môžu spôsobovať fyzické alebo psychické utrpenie. Týranie nikdy nie je a nemôže byť jednorazové či osamotené konanie, musí ísť o trvalejšie (sústavnejšie) konanie, ktoré sa opakovane vyznačuje hrubším a zjavne necitlivým zaobchádzaním či správaním a tým, že sa pravidelne opakuje, spôsobuje poškodenej osobe psychické, prípadne fyzické útrapy. Ide o určitý čas trvajúce zlé zaobchádzanie, spravidla pozostávajúce z rôznych útokov proti týranej osobe, pričom nie je nutné, aby všetky či niektoré z nich vyústili do ublíženia na zdraví. Útoky uvedené v písm. a/ až e/ ust. § 208 Tr. zákona nemusia samostatne napĺňať znaky skutkovej podstaty trestného činu, ak by boli posudzované samostatne, môžu napĺňať len znaky priestupku.

Osobitne pre posudzovaný prípad je preto potrebné ešte zvýrazniť, že k hodnotenému správaniu sa obžalovaného z hľadiska trestno-právnej zodpovednosti pritom môže viesť nielen fyzické, ale i psychické násilie, pričom platí, že čím je intenzita tohto násillia nižšia, tým musí trvať dlhšie (zachovaná aj sústavnosť, trvalosť a hromadnosť útokov), aby ho bolo možné považovať za týranie v zmysle ustanovenia § 208 Tr. zákona (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 2Tz/31/2005).

Platí teda, že „týranie“ nemusí mať nevyhnutne len povahu fyzického násillia, ale môže spočívať i v následku - spôsobenie psychických útrap. Už spomínaný vyšší stupeň hrubosti a bezcitnosti je požiadavka, ktorá sa vŕahuje ku konaniu páchatel'a ako celku. Preto aj tu platí, že jednotlivé dielčie útoky tvoriace konanie páchatel'a, ak sú posudzované izolovane, samy o sebe nemusia byť nevyhnutne príliš závažné. Podstatné je, že vyššieho stupňa hrubosti a bezcitnosti dosahujú v kontexte danom konkrétnymi okolnosťami, za ktorých k nim dochádza, svojou povahou, nadväznosťou, početnosťou, opakovaním, stupňovaním intenzity, či charakterom vzájomného vzťahu páchatel'a a týranej osoby a pod. Ak sú jednotlivé dielčie akty tvoriace konanie páchatel'a posudzované v týchto súvislostiach a predovšetkým potom ako celok, reálne prichádza do úvahy, že celé konanie páchatel'a vyznieva z hľadiska stupňa hrubosti a bezcitnosti omnoho závažnejšie, než keď sú jednotlivé dielčie akty tvoriace konanie páchatel'a hodnotené oddelene, či samostatne.

Aplikujúc tieto zásady na skutkový stav, ktorý okresný súd zistil (aj po zopakovaní už okresným súdom vykonaných dôkazov krajským súdom na verejnom zasadnutí), je možné konštatovať, že zo strany obžalovaného A. B. za obdobie, v nie pravidelných a epizodických útokoch, rozhodne nešlo len o bežné prejavy, ktoré sú inak obsahom obvyklých manželských nezhôd alebo hádok. Konanie obžalovaného voči poškodenej, tak ako bol ustálené ako celok, bolo konaním svojvoľným, ktoré predstavovalo pre poškodenej citel'né ponížovanie a psychické deptanie, bolo pre nich veľmi urážlivé a ponížujúce, pričom ho opodstatnene pociťovali ako ťažké príkorie. Hore popísané jednotlivé formy konania obžalovaného sa zjavne stupňovali od slovných urážok, k každodenným hádkam, pre maličkosti, či ničením vecí, vyhrázaním sa ublížením na zdraví, či dokonca zabitím pod., ktoré napokon vyústili k odchodu poškodenej aj s deťmi zo spoločnej domácnosti s obžalovaným, kde tieto konflikty ako to plynie (v celku) zo zistení klinického psychológa J. L. F. a Q. V. V. a rovnako aj psychiatrov Q. H. L. a napokon aj Q. R. R. S. výrazne znížili kvalitu života poškodenej a teda aj detí a vyústili k návrhu na rozvod a podaniu trestného oznámenia.

Konanie obžalovaného v konkrétnych zistených prípadoch gradovalo v takej intenzite, ktorú okresný súd vecne správne považoval za napĺňajúcu bez rozumných pochybností závažnosť, ktorá bola spôsobilá vyvolať následok predpokladaný žalovanou trestnou činnosťou a teda zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona účinného do 31.12.2016.

Ďalej ako to vyplýva z už predchádzajúcej argumentácie krajského súdu v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku sa okresný súd pri právnej kvalifikácii konania obžalovaného si osvojil názor prezentovaný v obžalobe, že obžalovaný A. B. sa mal protiprávneho konania dopúšťať aj závažnejším spôsobom konania a to po dlhší čas tak, ako to predpokladá ustanovenie § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona účinného do 31.12.2016 s použitím § 138 písm. b/ Tr. zákona, s čím sa krajský súd opierajúc sa o skoršiu sumarizáciu dôkazov a ich hodnotenie stotožniť nemohol.

Otázke odôvodnenia právnej kvalifikácie konania obžalovaného sa okresný súd teda venoval veľmi podrobne a v dôvodoch svojho rozhodnutia konkrétne poukázal na všetky okolnosti, vzhľadom na ktoré dospel k záveru, že obžalovaný sa svojim konaním dopustil zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona účinného do 31.12.2016 - ale aj podľa ods. 3 písm. d) Tr. zákona,

čo v tomto smere krajský súd úvahy a závery prvostupňového súdu považuje za nie úplne odôvodnené a nestotožňuje sa s nimi.

Krajský súd má totižto zato, že protiprávne konanie obžalovaného bolo zjavne nepravidelné – malo povahu epizodických období, no tieto epizódy však nie je možné predsa akoby vyňať a oddeliť zo spolužitia s manželkou a deťmi, bez toho, aby nemali do budúcnosti, po predchádzajúcich skúsenostiach vplyv na ich vnímanie, očakávania podmienené jeho správaním a nakoniec kvalitu života – čo sa bude zase diať, keď zase nastane konflikt, kde je potrebné zvýrazniť, že práve obžalovaný bol v týchto konfliktoch tým, kto mal nielen z pohľadu fyzických daností, ale svojho postavenia v rodine, v spoločnej domácnosti, keďže poškodená bola dlhodobo doma a poškodený F. bol predsa školopovinnou maloletou osobou, zjavne výhodu (navrch) a z tejto pozície sa k nim aj správal.

Vo všeobecnosti je zákonný znak kvalifikovanej skutkovej podstaty „po dlhší čas“, podľa § 138 písm. b/ Tr. zákona vyjadruje stav, kedy „týranie“ trvá relatívne po dlhšiu dobu, no ako je zrejmé, nie je možné ho vykladať ako pevne stanovenú časovú hranicu, po uplynutí ktorej, je možné týranie označiť za týranie trvajúce po dlhší čas. Tu treba vychádzať nielen z celkovej doby týrania, ale je potrebné prihliadnuť ku konkrétnemu spôsobu vykonania činu, intenzite konania, jeho početnosti a ďalším okolnostiam prípadu, a ako už bolo spomínané pričom platí, že čím je intenzita tohto násillia nižšia, tým musí trvať dlhšie, aby ho bolo možné považovať za týranie v zmysle ustanovenia § 208 Tr. zákona, a naopak.

Pre posudzovaný prípad teda platí, že bez rozumných pochybností nie je možné charakterizovať konanie obžalovaného ako také intenzívne, či sústavné konanie, ktoré by sa opakovalo pravidelne, teda spravidla každý deň, týždeň, či mesiac, nepretržite, neprerušovane, bez dlhších prestávok, ktoré by gradovalo a pri ktorom by už doba presahujúca napríklad cca jeden rok, mohla byť považovaná za páchanie trestného činu „po dlhí čas“, v zmysle kvalifikovanej skutkovej podstaty stíhaného trestného činu. Boli teda obdobia, kedy obžalovaný doma aj dvakrát, či trikrát za týždeň sa správal spôsobom a v intenzite naplňujúcej základnú skutkovú podstatu žalovanej trestnej činnosti, no súčasne boli zistené aj dlhé obdobia, kedy sa správal tak, že poškodená to obdobie hodnotila, že žili ako „normálna rodina“, ako uviedla tiež, že paradoxne na vážnych veciach sa vždy vedeli s manželom (obžalovaným) dohodnúť.

Splnenie zákonnej podmienky „po dlhší čas“ – vymedzením konkrétneho časového úseku (obdobia) v skutkovej vete rozsudku - teda samo osobe ešte pre záver o spáchaní trestného činu nepostačuje. Pre vyvodenie takého záveru je tiež potrebné, aby v tomto časovom období obvinený konal určitou intenzitou, ktorej objasnenie a následné ustálenie v skutkovej vete je nevyhnutné.

Práve v tejto súvislosti pri zhodnotení všetkých dôkazov v jednotlivosti ako aj v ich súhrne s prihliadnutím na závery znalkyň, ktorými ustálili „právne závery“ o intenzite a dĺžke doby, po ktorú mal obžalovaný tzv. „týrať“ poškodených aj v kontexte zistení ustálených znalcom Q. R. S., krajský súd po doplnení dokazovania dospel k záveru, že je potrebné pri časovom vymedzení skutkov uvedených v rozsudku u poškodenej G. B. - najmenej od 26.01.2003 do júna 2016 a u poškodeného F. B. v období od presne nezisteného dňa a mesiaca roku 2011 do presne nezisteného dňa mesiaca máj 2016 - zvýrazniť skutkovú okolnosť, že sa tak dialo „v nepravidelných intervaloch“, čo znamená, že nie je možné automaticky vyvodzovať, že došlo k spáchaniu trestného činu závažnejším spôsobom konania, t. j. po dlhší čas v zmysle § 208 ods. 3 písm. d) Tr. zákona. Právny výklad preto musí v tomto smere vychádzať z toho, že čím menej intenzívne, či časté bude trvanie protiprávneho konania obvineného, tým dlhšiu dobu bude musieť trvať, aby sa mohol naplniť znak kvalifikovanej skutkovej podstaty spočívajúci v páchaní trestného činu „po dlhší čas“.

V posudzovanej trestnej veci sa obžalovaný síce dopúšťal protiprávneho konania voči poškodeným počas niekoľkých rokov, avšak početnosť, periodicita útokov nesvedčila o ich intenzite, no najmä sústavnosti, išlo spravidla o jedno až tri čiastkové trestnoprávne relevantné protiprávne konania ročne, s intenzívnym obdobím v rokoch 2011 až 2012, ktoré vyústilo k prvému dlhšiemu odsťahovaniu sa poškodenej aj s deťmi od obžalovaného. Možno preto dospieť k záveru, že základnú skutkovú podstatu stíhaného trestného činu tu naplnila až spoločná hromadnosť týchto útokov, ktoré sa mali stať v čase, ktorý je vymedzený v skutkovej vete rozsudku. Takémuto skutkovému vymedzeniu zodpovedá právna kvalifikácia podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, bez naplnenia hodnoteného kvalifikačného momentu „po dlhší čas“.

Napokon nad rámec doposiaľ uvedeného je možné konštatovať, že by sa javilo lepšie precizovať, špecifikovať, opis skutkového deja v skutkovej vete rozsudku v súlade s skutkovými zisteniami plynúcimi z vykonaného dokazovania, tak aby sa spriehľadnili jednotlivé obdobia, počas ktorých sa mal dopúšťať obžalovaný posudzovaného správania z hľadiska intenzity, početnosti, hromadnosti a teda trvalosti útokov.

Na druhej strane tento nedostatok podľa krajského súdu nie je možné považovať za tak závažný, aby skutkové zistenia opísané v skutkovej vete tohto rozsudku nezodpovedali obsahu vykonaných dôkazov, či dokonca, aby skutkové zistenia boli v extrémnom rozpore (v nesúlade) s vykonanými dôkazmi. Pri takto ustálenej dôkaznej situácii a jej právneho posúdenia bolo potom potrebné aj zosúladiť výrok o druhu a výmere trestu, keďže išlo o také skutočnosti, ktoré viedli k záveru o potrebe tento výrok naprávať a to v prospech obžalovaného.

Za danej dôkaznej situácie pri úvahách o uložení trestu potom prihliadal krajský súd najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestov, vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, úmyselné zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery ako aj možnosti jeho nápravy, majúce na zreteli aj účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradí iných od páchania trestných činov, ako aj morálne odsúdi páchatel'a spoločnosťou. Krajský súd prihliadal aj na ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Pri zohľadnení prevahy poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j/, Tr. zákona (pred spáchaním skutku viedol obžalovaný riadny život) oproti okolnostiam príťažujúcich podľa § 37 Tr. zákona, ktoré zistené neboli, pri splnení podmienok podľa pravidiel upravených v ust. § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona, kde sa upravuje horná hranica ustanovenej trestnej sadzby § 208 ods. 1 Tr. zákona v rozmedzí 3 -8 rokov, znížením o jednu tretinu (z rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby) na 6 rokov a 4 mesiacov po úprave a zachovaní zákonom ustanovenej dolnej hranice trestnej sadzby, postupoval krajský súd pri určení výmery trestu odňatia slobody v rámci trestnej sadzby teda 3 roky až 6 rokov a 4 mesiacov.

Najsamprv je potrebné uviesť, že Tr. zákon vo svojich ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov a to jednak pri zásadách ukladania trestov a jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov, ako to už bolo konštatované.

Pri ukladaní trestov je potrebné vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je v prvom rade určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých podstatách trestných činov a následne pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov a následne aj spôsobom spáchania samotného trestného činu, nevynímajúc aj úmysel a teda formu zavinenia.

Nepriehľadným faktom v posudzovanom prípade bola jednak doba po ktorú v nepravidelných intervaloch sa mal obžalovaný žalovanej trestnej činnosti dopúšťať, no súčasne bolo potrebné prihliadnuť aj dobu, ktorá uplynula od spáchania tejto trestnej činnosti, keďže krajský súd nezistil výraznejší podiel na strane obžalovaného na zavinení existencie dôvodov, ktoré bránili v posudzovanom prípade meritórne rozhodnúť skôr.

Aj preto krajský súd dospel k záveru, že podľa § podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona - uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov so súčasným uložením podľa § 51 ods. 1,2 Tr. zákona za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 Tr. zákona probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorú ustanovil na skúšobnú dobu 4 (štyri) roky, považuje za trest zákonný, ktorý zodpovedá plne zásadám ukladania trestov a odráža závažnosť protiprávneho konania obžalovaného ako aj jeho osobu.

Pre zvýraznene naplnenie účelu uloženého druhu a výmery trestu potom krajský súd uložil obžalovanému aj podľa § 51 ods. 4 písm. j/ Tr. zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, v rámci ktorého bude mať možnosť s profesionálnymi odborníkmi absolvovať poradenstvo pre bližšie pochopenie svojho negatívneho správania sa voči najbližším, no najmä jeho následkov.

Z týchto dôvodov krajský súd rozhodnutie okresného súdu postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, ods. 3 Tr. poriadku zrušil v celom rozsahu a sám na podklade dôkazov už vykonaných súdom prvého stupňa a doplnení dokazovania na verejnom zasadnutí vo veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.